

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Від Редакції.

Чверть року минуло, як ми прийняли на себе тяжкий обов'язок в імя високих ідей Христової науки, правди і братолюб'я, під прапором народним українсько-руським, боронити наших народних прав, добивати ся їх розширення і приєднувати для позитивної роботи народної в кождім напрямі широкі верстви рускої суспільности.

Приймаючи сей тяжкий обов'язок на себе, ми були також свідомі сего, що успіх нашої праці залежить не від нас самих що-до досягнення витиченої нами мети, як взагалі до позитивної праці народної потреба також живої і громадної участі передовсім освіченої верстви нашої суспільности. Тим то ми старали ся з свого боку причинити ся до того, в міру сил наших, роз'ясняючи думки і погляди, вказуючи цілі для позитивної роботи, стараючись з'єдинити роз'єднані наші сили.

На скільки ми сповняли сей тяжкий обов'язок і свою задачу, се лишаємо свідомому осудови наших земляків. А позаяк ми станули до праці сеї о власних силах, тим то і переведене нашої задачі залежить не тільки від нас самих, але й від рішучої діяльної помочи всіх тих, кому дорога будучина нашого народа. Задля того висказуємо тут щире подяку тим Вп. Землякам нашим, котрі доси підпирали наші змагання не тільки пренумератою але й значнішими датками і жертвами на потреби нашої часописи, а також статями і дописами.

Осягнене витиченої нами мети, сповнене нашого обов'язку можливе лише при громадній підпорі моральній і матеріальній наших земляків. Тим то з починком нового чвертьріччя відзиваємо ся до наших земляків і просимо о відновлене передплати, о приєднуванє нових передплатників а засібніших о добровільні жертви на потреби нашого видавництва. Ми все мусимо оплачувати готівкою і не користуємо ся

ніякими кредитами ані опустами, тимто лише сповнене обов'язку через кожного з о-сібна і пожертвоване із сторони наших земляків може забезпечити будучину нашого видавництва і допомогти нам сповнити наш трудний обов'язок. Просимо отже о ширене нашої часописи і єднанє для неї прихильників серед ширшої громади.

Прихильників наших просимо також о часті й точні дописи і інформації і взагалі о діяльне співробітництво, бо тільки тоді «Руслан» зможе стати справді народним органом і подавати вірний образ нашого народного життя.

Перші хвилі

нової ради державної.

(+) Відкрити 27 н. ст. марта нову сесію ради державної відрочено дня 9 н. ст. цвітня задля великодних свят аж до 28 н. ст. цвітня. В тім часі відбула рада державна шість засідань, котрі в часті виповнили формальні справи (уконституованє посольської палати), а в часті розправи над наглыми внесеннями. Тимто посольська палата не мала ще спроможности займатися якими небудь позитивними справами. Се було і задля того неможливим, позаяк в тім часі доперва кристалізували ся парламентарні сторонництва, а на той час припадає також криза міністерска і зложенє парламентарної більшости.

Ся парламентарна більшість в теперішній раді державній, оперта на основах автономічних, консервативно-поступових і народних, зложена переважно з репрезентантів славянських народностей, а іменно: кола польського, клубу чеської більшости власности, клубу молодеческого, славянського християнсько-народного союзу, німецького католицького сторонництва людового, клубу Фалькенгайна (центрум) і клубу румунського. Поза більшістю парламентарною остали: клуб християнсько-соціалний, німецькі людовці (народовці), давня лівіця німецька (роздроблена нині на клуб вірноконституційної власности

сти великої, групу Мавтнера, свобідного союзу німецького і клуб німецьких поступовців), клуб польських людовців з Стояловцями, клуб італіянський, клуб соціально-демократичний і клуб Шенереріанів, а крім тих ще кільканайцять диких, що не пристали до ніякої організації.

В тих перших хвилях нової сесії відбули ся дві важні розправи а іменно про справу вивольнення ув'язненого посла Шаєра, а в зв'язи з нею про вибір комісії парламентарної для провірення галицьких виборів, і про яzikове розпорядженє для Чех.

В розправі над справою Шаєра і вибором парламентарної комісії для провірення галицьких виборів відіграла головну ролу партія соціально-демократична а іменно оден з її провідників Дашинський і виступила з найтяжшою зброєю з свого арсеналу і з великим завзятем проти правительства та против польської шляхти заступленої в колі польським. В сій розправі взяли участь також три радикальні послы рускі. Був се перший головний атак опозиції на правительство і коло польське, взглядно польський комітет центральний і до того бою виступило також правительство з багатим матеріалом, як і головні речники кола польського. На иньшій місці подали ми хід сеї розправи, як і промови сих послів.

Другий бій розіграв ся задля язикового розпорядження для Чех поміж правительством і заступниками чеського народу з одного боку, а табором німецько-ліберальним і німецько-національним з другого боку. В сій розправі виступали з великим завзятем і роздратованєм речники з німецького табору, домагаючи ся знесення сего розпорядження язикового. Хід сеї розправи подали ми також на иньшій місці свого часу.

Тепер розглянемо, як з'організували ся до роботи парламентарної рускі послы з Галичини і Буковини і яке заняли становище в теперішній констеляції парламентарній.

Два заступники радикальної партії рускої др. Окуневський і др. Яросевич, до котрих прилучив ся о. Танячківський (підпираний руским духовенством своїх повітів за згодою Є. Еміненції) не тільки відділили ся від пістєх иньших

О метеорах.

Лівій і Плівій спомінають в своїх писемках крім звичайного дощу й граду також спаданє крові, жаб та каміня. Хінські писателі спомінають під роком 644 перед Христом, що в краю Сонг упало п'ять камінних шук, а з давних (468 р. перед Христом) хронік довідуюмо ся, що в Трації упав камінь великоєсти звичайного веза. В р. 1492 упав камінь в околиці Енцинегайм ваги 260-фунт. до половини вріс ся в землю. Люди собі то так говорили, що той камінь упав з неба, — а Господь Бог так то зарядив, щоби люди могли єго знайти. Той камінь зложено на памятку в костелі, щоби могли єго люди во віки оглядати. На той час учені люди сказали, що не можуть поняти, що то має значити, бо є се ненатуральне, щоби так великий камінь міг з гори упасти; то є чудо Боже.

В тім то часі жив молодий Микола Коперник, котрий учив ся астрономії в Кракові. Обяви на небі і їх права природи розпізнавано тоді вже що раз більше, систем планетарний обчислювали астрономи почавши від Тиха до

Невтона і Кеплера після виміру інструментів і приборів які тоді посідали.

Вже в новіших часах директор ц. к. натурального кабінету у Відні Андрій Штуц в 1790 році при случайности обговорюваня упавшої кулі залізної в Кроації, ваги 71 фунтів, котра до 6 метрів в землю запала ся, написав ті слова: «Що залізо мало упасти з неба то могли ще в році 1751 отверті голови при тодішній непевности й науці натуральної історії й фізики, увірити, однакж в теперішніх часах було би се неправдоподібне сего рода байки тримати за правду».

Париска академія умістности в р. 1790 на протокол підписаний через 300 свідків в справі дощу камінного, котрий спав в близькості «Рокусрот», узнала се за людську глупоту. Заразом сказано: як то сумно, що через такий протокол зістала ціла суспільність в блуд впроваджена. Декотрі з учених людей отвертю висказали ся в тій справі, «що виділи, але не вірять».

В р. 1794 фізик Фридрих Хладни в письмі своїм о спадаючих кулях залізних висказав свою теорію, котра по часті до сего дня є утримувана а то:

1) Справджено, що дуже часто трапляє ся, що кавалки землі або каміня спадають з гори.

2) Що се явище є то само, що світяча куля, котре поветєє з горючої маси.

3) Що та маса є космічної натури, т. є. походить з надземського світа.

Против тої теорії Хладного виступили учені дуже саркастично!

В тім часі й пізнійше в кількох місцях упали сильні дощі камінні і вже не підлягало жадному сумніваню, що кавалки заліза й каміня спадають з гори. Названо їх метеорами.

Як уже справджено і узнано, спадають метеори з надземського світа. Приходить нам тепер сказати: яку ролу можуть они там відіграти? і чим они є там заким упадуть на землю?

При погіднім небі можна кожного вечера побачити як спадають з гори огнисті кулі. Они летять дуже швидко, при яснім світлі, лишаючи за собою огнисті хвіст, котрий по кількох хвилях (секундах) зникає.

При декотрих дасть ся учути досить сильний голос подібний до грому, а іменно в тій місцевості, де той камінь (метеор) упаде. Має ся розуміти, що спадаючи з висоти і з такою силою, мусить камінь занурити ся доста глибоко в землю. Прото можемо сказати, що якесь мінеральне тіло, котре в просторони світа кру-

послів руских з Галичини і не хотіли з ними бувати на інформаційних сходах в справах народних і парламентарних, але й зазначили се відокремлене на зверх, засідаючи на лавах крайньої лівиці. За слабкі чисельно, щоби могли творити окрему групу парламентарну, вийшли в зносини з найскрайнішою опозицією, іменню із соц.-демократичним союзом, бувають на его нарадах і сей союз підмагають своїми підписами і голосами та засягають у него підписів до своїх внесень та інтерпеляцій. Не входячи до ніякої парламентарної організації, не мають єї три послі рускі вигляду досягнути мандати в комісіях, а тим способом позбавляють ся спроможности до позитивної роботи парламентарної. Отже діяльність їх може обертати ся лише в негативнім напрямі. Дотеперішня їх діяльність не виявила навіть самостійної ініціативи. Їх застереження письмемне, внесені на другім засіданню д. 30 марта с. р. і звернені проти правительства, було лише слабим наслідком державно-правних застережень послів чеських і хорватських. Інтерпеляція о. Танячкевича в справі в'язнення євхаристиків руских підчас виборів галицьких була лише повторенням попередню вже внесеної на 2-ім засіданню дня 30 марта с. р. інтерпеляції п. Барвіньського і товаришів, котрі обмежили ся в своїх запитаннях до правительства не тільки до в'язнень євхаристиків, але піднесли й інші моменти з акції виборчої. Внесені дра Окуневського в справі вибору парламентарної комісії для перевірки галицьких виборів було лише повторенням також внесення п. Дашинського, предложеного попередню в сій справі.

А вжеж найкраще виявили єї три послі недостачу власної думки і предметового, незалежного погляду і суду в справі язикового розпорядження для Чех. Що чеські і польські соціалісти піддержували централістичні змагання німецьких псевдолібералів і Шенереріанів та голосували за наглустию їх внесення і за знесенням згаданого розпорядження язикового, — се річ зрозуміла. Але чим виправдає др. Ярославич свій поступок, що голосував також з соціалістами і німецькими гегемонами? Чим виправдають др. Окуневський і о. Танячкевич, що усунули ся від голосування, котрим зазначено, хто стоїть за виміром справедливости для чеського народу, а хто хоче піддержувати дотеперішню его покривджене? Хибаж ми в Галичині і на Буковині не домагаємо ся того самого, щоби Русин міг найти вимір справедливости в уряді і суді в рускій мові? Хибаж ми не нарікаємо, на покривджене рускої мови в урядах і судах? З яким же чоловіком ми можемо від того самого правительства домогатися, щоби оно усунуло ту несправедливість, те покривджене рускої мови в урядах і судах в Галичині і Буковині, коли др. Ярославич голосує за тим, щоби таку саму кривду дальше піддержувано в Чехах, а др. Окуневський і о. Танячкевич усувають ся від голосування з тою думкою: нехай там про мене і дальше діє

жить по певній дорозі, в одній хвилі зближає ся до землі, зблудить з своєї дороги, стикає ся з нашим повітрям, через що витворює ся велике горячо до того ступеня, що камінь на верха розтопиться на масу глізурову, а притім і вивізує ся світло. Упавши на землю, змінив ся камінь тільки по верха на темну або брудну масу, а в середині цілком не змінив ся.

Доц камінний повстає тогди, єли дуже великий камінь при тім жарі на дрібні куєники розпадає ся, — або цілий ріп таких малих метеорів збочить з своєї дороги і зближить ся до землі. Під виглядом їх великості, то знаходжено на пр. в Бразилії брилу залізну ваги 7000 кг. а в Гренландії в р. 1870 камінь ваги 25000 кг. По найбільшій часті падають дрібні кавалки аж до великості мікроскопічного порошку.

Они спадають до нас з дуже великою скоростю, і так при славнім доци камінним в Полтуску дня 30 січня 1868 р. обчислено їх швидкість в повітря над землею на 7 миль на одну секунду. Порівнявши се з планетою Меркуром, котрого швидкість обороту є найбільша, бо виносить 6-4 миль, — не дивота, що метеори в нашій атмосфері так сильно розгрівають ся!

(Далі буде.)

ся кривда чеському народові! Чи так поступають послі, котрі вимагають виміру справедливости для руского народу? чи так поступають ті, що бажають покривдженнями руского народу приєднати для него опінію Європи а бодай Славян? Ні! Такими дорогами може йти, такими мотивами може руководити ся хибя факційна опозиція, опозиція для опозиції, що собі сказала: розпоряджене язикове для Чех вийшло від правительства, котрому ми вивірили безвзглядну війну, отже будемо поборювати і се розпоряджене, хоч таке саме потрібне і для руского народу! Сим поступком станули рускі послі радикальні на становищі безвзглядної негідності і викликали велике обурення поміж послами чеськими і иншими славянськими. Яка буде їх дальша будучність і що они досягнуть для руского народу з такого становища, се можна собі легко уявити.

Шість инших послів руских з Галичини і буковинсько-руський посол Винницький (дра Воляна уважав хибя «Галічанін» руским послом!) вступили на иншу дорогу, не для ефекту і популярности, а для дійсної реальної роботи і підготували організацію, котра подасть їм спроможність працювати для культурного і економічного подвигнення руского народу. Для такої позитивної і реальної роботи потрібно не тільки мати відповідне число для піддержання самостійних внесень та інтерпеляцій, але і забезпечення мандатів у всіх важніших комісіях, де концентрує ся дійсна робота парламентарна і законодавча.

Число руских послів (навіть всіх разом зібравши) за мале до такої роботи, а досвід, який зробили окремі клуби рускі в раді державній за попередніх і за останньої сесії, показав дотеперішню дорогу непрактичною, коли тимчасом слабка група румунських послів (4) минулої сесії, оперта о клуб Гогенварта, досягла важні придбання для свого народу і краю. Тим то п. Барвіньський вийшов зараз першого дня в переговори з полуднево-славянськими послами, що не мали ще ніякої організації парламентарної і вже з кінцем першого тижня дійшло до заснування Славянського християнсько-національного Союзу, зложеного з 35 послів (галицько-руських 6 і п. Винницького, Словінців, Хорватів і Чеха д-ра Стояна). Союз сей вже своїм числом запевнює руским послам спроможність самостійної ініціативи і акції парламентарної, а позаяк Славянський Союз вийшов також в комбінацію більшости парламентарної, забезпечив собі вплив також на хід справ і робіт законодавчих і участь в комісіях. Отсею організацією положили рускі послі підвалину до дійсної реальної роботи в користь руского народу і з'єднали собі симпатії Славян в раді державній і союзників для піддержання культурних і економічних потреб і домагань руского народу. Сим також намічена в будучині перемога славянської ідеї в Австрії, перемога над застарілим централістично-ліберальним ладом і духом нашої держави, а язикове розпоряджене для Чех зробило перший пролом сего ладу.

На другім засіданню дня 30 марта внесли рускі послі (котрі в Славянському Союзі творять окрему свою групу) до правительства інтерпеляцію в справі виборів галицьких, котру доперва по уконституованню палати посольської відчитано на засіданню д. 6. цвітня с. р. Сподівана відповідь правительства, заповіджене правительством предложене матеріалів в справах виборів як і розправи в комісії адресовій дадуть руским послам дальшу нагоду висказати свої погляди і поставити руске питання у властивім світлі. Злукою з полуднево-славянськими послами в поважний чисельно клуб забезпечили собі рускі послі становище поважне в парламентарній більшости (225) котра без Славянського християнсько-національного Союзу перестає бути більшостою. Треба сподівати ся, що рускі послі зуміють вихиснувати се становище в користь культурного і економічного подвигнення руского народу і поліпшення его долі.

Вибори галицькі.

Пос. Ярославич сказав:

Ось чули ми дві довгі річі, одну зі сторони правительства. Високе правительство го-

ворило довго. Оно навело багато фактів, з котрих мало вийти то, що в часі виборів було багато неправдивостей. Але правительство не подало доказів на правдивість наведених фактів. Оно замовило собі вже по виборах своє справозданє і відчитало его в палаті. Ми противно наводили факти наводимо і євдків.

При послідних виборах, іменню з V куриї, не допускало правительство і жандарми правиборців до голосування. Де мало голосувати 4—500 правиборців, там голосувало лише в деяких місцевостях 40 до 50 осіб. Як довго правительство не опроверже того факту, так довго ми не потребуємо вдавати ся в виводи правительства і бесідника (Дідушицького) з правіці, що боронив правительства. Я наведу ще деякі події. І так. В одній місцевості (?) переведено правибори. Они випали в користь хлопского кандидата. Але правительство сьміє ся і каже собі: ми поправимо ті правибори. Оно счислило голоси виборців з всіх місцевостей, а коли пересвідчило ся, що вибір правительственного кандидата стоїть лихо, то і уневажнило одні або другі правибори. В селі Ланівці, повіта борщівського, мають бути правибори вдруге переведені. Година назначена, люди сходять ся і ждуть в льокалі виборчим на комісаря. Сей приїздить з 5 жандармами. Перші правибори відбули ся при асистенції одного жандарма і заколотів не було ніяких. Комісар сидить собі на візку, а жандармам велить вступити до льокалю виборчого і зібраних розігнати. Правиборці не хотять слухати. Комісар посилав жандармів вдруге і они в імени закону розганяють виборців. Тепер вже комната виборча порожня. Комісар вступає до середини з державцем місцевим і двома повірниками, ставляє жандармів при вході і випускає правиборців по одному. І щож діє ся? Жандарми випускають до середини лише таких, про котрих знають, що они виберуть правительственных виборців. Других випускають они лише на показ. Час виборів минає і вибори скінчені, хотя багато людей ще не голосувало. І ті «тероризуючі» хлопці, як тут сказано, йдуть до комісаря виборчого і просять его, щоби він позволив їм удати ся до старости в Борщеві і просити о докінченє правиборів. Симчасом переведено правибори для IV куриї. Яко євдк на відповідь старости беруть хлопці з собою жандарма. Староста каже: ваша правда і велить жандармови сказати про се комісареві виборчому. Так і стало ся. Правибори для V куриї продовжено, але допущено до голосування лише 15 правиборців. Потім замикає комісар голосуванє мимо вираженого наказу старости, щоби всіх припустити до голосування. З вибору вийшли проте лише ті, котрих комісар хотів мати виборцями. А тепер приходить до такого тероризму. Один селянин виступає і протестує против так незаконно переведених правиборів. На те велить комісар ув'язнити сего селянина. Его ковають в заліза і ведуть з собою. Другі селяни, самі статочні господарі, виступають і кажуть до жандармів: Ми рівно виноваті, беріть і нас. А жандарми кують знов чотирох людей: Стефана Жарія, Дмитра Леськова, Федора Василенка і ще двох. Мені розказували про ту пригоду самі селяни і я їм вірю, бо наші селяни не мають такої широкої фантазії, як бесідник з тамтої сторони. Ув'язнених задержано через довгий час в арештах, бо не можна було так скоро виготовити обжаловання проти них. Жандарми не прислали жалоби, не виготовив єї і староста, а люди за той час сиділи. І не знаю доси, як ся справа покінчила ся. Звичайно діялось в нашім повіті так, що людей так довго держано у в'язниці, аж поки не покінчили ся вибори. Видко, що такі були інструкції з гори, а п. міністер справедливости може з того зрозуміти, як на наших судиїв впливають влади політичні.

Хочу ще другий момент виборчий схарактеризувати, іменню вже при виборі послів з другої сторони сказано, що ми тероризували виборців, що ми організували шайки тероризуючі. Але з тої сторони не наведено євдків. Я бачив таку шайку терористичну. Але єї організувало саме правительство. Зібрано 40—80 хлопців, волоків, заплачено їх, запито і шайка така ходила по місті і нападала на кожного виборця з села, біла его, безчестила, а жандарми придивлялись сему спокійно, ще їй асистували.

Так, приміром, явився виборець з Ольхівця, Тит Малицький, вечером перед вибором в Борщеві, щоби на другий день віддати свій голос. О 6 годині вечером іде він спокійно попри старосту. На него нападає така шайка, побиває палицями і кулаками, а жандарм? Жандарм являє ся і виступає — виборця. Свідками того факту суть: Мих. Баланик і війт Вас. Костинчук, оба з Ольхівця.

(Конець буде.)

Вісти політичні.

«Reichswehr» віденська приносить статтю, в котрій відкриває хиби, яких допустив ся намісник Істриї, Рінальдіні, піддержавши при послідних виборах до ради державної проти вірних Австрії Славян кандидатів італійських, чистої води іредентистів. Справа ся була вже піднесена послами хорватськими і в славянським хр. нар. Союзі і в союзі рішено навіть, натискати на правительство, щоби оно усунуло Рінальдіного з становища намісника Істриї.

Розпоряджене язикове в користь мови чеської має бути в сих днях проголошене і на Мораві.

Австрійська квотова депутація запитала депутацію угорську, чи ся не уважала би ділом відповідним приступити до устних переговорів в справі квотовій. Наколи би угорська депутація предложене се прийняла, то спільна конференція обох депутацій відбулась би в Пешті під конець сего місяця.

Соціаліст пос. Рігер скликав 12 цвітня збори у Відні, на котрих з всею чванливістю заявив, що найсильнішим сторонництвом в теперішній палаті посольській є — его сторонництво соціально-демократичне. Як би не оно, то посол Шаєр сидів би доси у в'язниці (!) Рівнож і в Гернальсї відбули ся подібні збори, а цілею їх було, ударити на чеське державне право і на управу гр. Баденього. Якими зацїтниками свободи суть соціалісти, о тім подає «Nowa Reforma» цікавий факт, кажучи, що Дашинський в часі передвиборчїм в Кракові видав до своїх партизанів відозву, в котрій велить розбивати всякі збори демократів і людовців польських. Ті панове — каже «N. Reforma» — знають свободу, але лише для себе.

«Deutsches Volksblatt» доносить, що цісар потвердив вже вибір Люєгера на посади міста Відня.

Німечке місто в Чехії Давба, рада повітова в Грүміху і начальники кількох містечок і сїл ухвалили резолюцію против язикового розпорядження.

До нового кабінету в Румунії під проводом Дим. Стурдзи, що обняв і теку заграничних справ, увійшли Кантакузен (фінанси), Ферекідес (справи внутрішні), Солоян (рішництво, торговлі і промислу) Браціану (робіт публичних), Дювара (справедливості) і Берендей (війни).

Справа грецька. Охотники грецькі, що вдерли ся до Македонії, мали до тамошних жителів видати відозву, в котрій кличуть всіх до борби за віру християнську і свободу. Свобода або смерть! — се їх поклик. Веї вольводумні народи стоять за нами. Побіда певна. Скиньмо ярмо турецьке з себе, здавим дику тиранію за свободу, рівність і братерство! Вперед, Бог з нами! Мимо тих горячих відозв думає дипломатія європейська дуже оптимістично про цілу справу грецьку. Європа просто не вірить, щоби Греція важила ся виповісти війну Туреччині. До сего нема в неї достаточних сил. Питане кретенське буде в часі одного місяця полагожене. Частина охотників, що вдерлись до Македонії мала вже завернути назад в свояси, позаяк потрапила на добре обсажену Турками територію. В таборі Васоса на Креті панує недостаток живності, а каса воєнна самоїж Греції дуже пуста. Дипломатія європейська вірить проте в скорі полагожене орієнтального питання по причині фінансової і мілітарної немочи Греції.

Новинки.

— Розпоряджене в справі прискорення слідств ув'язнених за вибори. Міністерство справедливості видало 10 с. м. розпоряджене до всіх галицьких ц. к. прокураторій, щоби они приспівали всякі доходи з ув'язненими за виборчі розрухи, бо наближають ся весняні роботи при

різних господарствах. Ініціативу до сего розпорядження дали самі ув'язнені селяни через своїх правних оборонців і многі послы ради державної. Посол о. Танячкевич удав ся також в тім ділі до міністерства. Міністерство на інтервенцію о. Танячкевича відповіло, що 10 с. м. видає оно розпоряджене в тім дусі, як собі пожелав. О. Танячкевич має ту добру сторону, що завсїгди деталічно інформує публіку о всяких своїх заходах поручених ему якою громадою, а хоть то робить в суперлятивах, то руска публіка знаючи его ентузіастичне успокоєне не бере ему того за смертельний гріх. Хто міністерство спонукав до того діла се не наша річ судити. Ми тішимо ся дуже, що і о. Танячкевич старав ся помочи в тій справі, но мимо сего мусимо отверто сказати, що годі нам тоє почислити в заслуги лише одному о. Танячкевичу, бо знаємо докладно, що в часі інтервенції о. Танячкевича міністерство в деяких поодиноких случаях, ще перед его появленем ся в парламенті вже видано було припоручення. «Дїло» представляє се розпоряджене так, що оно вийшло спеціально на інтервенцію о. Танячкевича. Ми знаючи докладно хід цілої справи, можемо упевнити наших читателів, що се знов така гіперболічна пересадка як з вихлопотанем запомог для священничих вдовиць, коли то о. Танячкевич голосив «urbi et orbi» що завдяки его заходам мало що міністер не виплатив ему 50 тисячної запомогі «наличними» на его руку. Тимчасом цілі заходи о. Танячкевича в справі вдовиць запомог редукують ся до того, що він міг переконати ся, що давно перед ним ту справу підготували в міністерстві деякі послы з теперішнього руского клубу. О. Танячкевич однак не відомо з яких причин здаючи справу з своєї поїздки до Відня не поінформував публіку о заходах наших послів а противно представив цілу річ так, що перед ним міністерство в тій справі було зовсім не поінформоване. Коли о. Танячкевич так радо інформує публіку о всяких своїх кроках, то ми просили би его, щоби він був так ласкавий поінформувати публіку або бодай наш клер о однім своїм для католицького священства дуже важнім кроці а іменно про свою участь в нарадах соціал-демократів, тих непереможних ворогів християнської релігії. Які користі з того для католицького священства взагалі а спеціально для руского. Чи для інформації і поради був сей крок? Священнича порада і інформація то євангеліє Христове. Ми не сумніваємо ся ні на одробину о сильних як скала пересвідченнях в справах католицької віри о. Танячкевича, але єсьмо певні, що такими скоками не приносимо ні чести ні поваги ані собі ані прочому католицькому клерові. Всякі запевнення, що «zum Felde ein Friedensbote zieht» що «ruthenische Geistlichkeit ist vom reinen Geiste des Evangeliums erfüllt» не допоможуть, наколи его представителі роблять «здїлки» з тими, в котрих і крихти нема чистого духа св. Євангелія і котрі цілком не є ангелами мира.

— Ц. к. Рада шкільна краєва ухвалила на засіданю дня 11. цвітня с. р. затвердити вибір на репрезентанта учительства до ц. к. мійської Ради шкільної окружної у Львові пану Вінцентину Лоншам (Longchamps). Се перший случай, що жінщина репрезентувати буде учителів в Раді шкільній окружній. Вибір сей викликав був дуже велику а зовсім неоправдану опозицію в деяких кругах учительських у Львові, котрі також висказували сумніви чи Рада шкільна затвердить жінку яко репрезентанта учительства. Однак, сли де то в званию учительським жінки займають здавна добре заслужене і дуже важне становище, займають ледви не третину всіх посад учительських, тож так вибір сам як і его затверджене треба уважати зновні оправданим.

— Утопив ся. Федько Теліпський, робітник зі Львова, вийшов перед двома тижнями зі Львова до своєї родини в Загір'ю, львівського повіту. Щоби скоротити собі дорогу пустив ся він на вманці через поля. Недалекі вже від села Загір'я упав він не знати яким способом до глибокої дебри на ерекціональнім полі лат. священника з Волкова, в котрій було води на два сяжні. З відтам не могучи ніяк видобути ся за дїя стрімких берегів подовгих борканях, як се показали слїди на его трупі, згинув. Тіло покійника лежало в тій дебрї аж до сего часу, позаяк ніхто туди не ходить. Дперва люди розпочавши весняні роботи по полях случайно его підбали.

— Князь Меклембурско-Шверинський, о котрого смерті ми доносили, скінчив жите майже яко самоубийник. Лежав хорий і підчас пароксизму горячки користаючи з неприємності служби вибїг з ліжка і скочив з мосту. Смерть наступила в пів години.

— Гандель дівчатами. На Угорщині в гірських комітетах заволоділо тамошним населенем велике роз'ярєне. В послідних тижнях пустило ся дві елегантно убрані жидівочки по селах і на мавляли хороших, молоденьких дівчат позірно до фабрик бандажів і шарпінг основаних румунською лігою коло Кронштадту — для християнських ранених на Креті. Жидівки казали собі давати 20—30 злр. з гори обіцяючи легко-

вірним дівчатам тижневий заробок 10 злр. і вільну карту їзди там і наповорот. Розуміє ся само від себе, що таких фабрик нема а молоді дівчата спродавано в Букарешті і Софії на послідну розпусту до весїдних міст. Найцікавіше, що жандармерія мимо того, що посідала найдокладніші відомости о тім огиднім гандлю, не робила жидівкам ніякої перешкоди. Дперва на кілька отвертих зажалень взяла ся жандармерія до роботи. Показало ся, що більше як 20 дівчат пропало і що в тій роботі жидівкам головним їх помічником був старий похатник, котрий однак завчасу пропав без слїду. Так само зчезла і одна з тих гандлярок. Угорська справедливість сконстатувала, що головні винуватки пропали, закінчила на тім свою діяльність. О судьбу нещасливих ніхто не клопоче ся, бо чейже то «дурні Волохи» а обидві «дамы» то прецінь доньки «вибраного народу». Для них то впроваджено нові закони конфесійні.

— Злісна відповідь. Сими днями відбув ся у Відні базар на добродійні цілі. На базарі тім спродавало много дистингованих та хороших панів і панночок різні напої і лакітки. В таких случаях гандлярки своєю чемністю, приязністю і кокетерією звикли доходити до пересадних заплат за закуплені предмети. Серед тих панів сиділа також при столику з чеколядою одна з найкрасших віденських артисток, очаровуючи гостей своєю красою і кокетерією. До її столика наблизив ся один дневникарь, котрий в своїм часі старав ся о згляді артистки і не був єї обоятним, але потім погордила ним задля якогось багатого акціонера. Наблизивши ся, уклонив ся приязно і попросив о філіжанку чеколяди. Дама подала ему напій з грацією і кокетерійною усмішкою, на питане же кілько коштів, подиктувала 5 зр. Дневникарь виняв бумажку і поставив на тацу, в тій хвилі однак взяла назад артистка філіжанку, надпила з неї троха і подала єї дневникареви, говорячи з найвищою філлотерністю: «Тепер чеколяда коштує люїдора». Не збитий тим з панталіку дневникарь кладе 10 зр. і відповідає: «Най буде і тільки, але прошу о чисту філіжанку чеколяди». Рускому дневникареви певно в такім случаю пійшов би лише мороз по тілі. Відповіді може би не бракло — але гроша то певно.

— Рішучість Кретенців. Перед кількома днями трех комендантів кораблів європейських прибуло до Кіосаму на Креті, щоби розслїдити опінію тамошної людности, а на завізнане їх, щоби Кретенці згодили ся на прийняте автономії отримали таку відповідь: На з'єдиненє в одну цілість з Грецією згодимо ся але не приймаємо ніякого иньшого проєкту. А на запитане коменданта: «Що учините у виду блокади, з відки отримаєте живність?» — Відповіли Кретенці: «До тепер мали ми хлїб, котрим ділили ся ми з нашими дітьми, тепер, коли ми его вже з'їли, зачали ми жити ся мясом, а коли і того не стане, поріжемо наші жінки і діти і кинемо ся в обняті борби ведучи єї аж до хвилі, коли послідний з нас згине».

— Нансен і жидівський публіциста. Макс Нордав recte Südfeld, жид, відай зі злости, що виправа Нансена не дасть ся перотопити на звенячий гріш, старає ся єї в фейлетоні одного берлінського письма осмішити. Понеже погляди Нордава виявляють основу характеру семіцього то наводимо частину з того фейлетону: «Нансен доказав великих річий. Він перший від найдавнішої старини може почванити ся, що через пість місяців не мив ся ані разу! Признаєте Паньство, що то варто овації, яких він дізнає. Геркулес вичистив стайню Авгіаса, Нансен перемінив себе самого в живу стайню Авгіаса. Панове робите ему закиди, що він є спекулянтом і що ту подорож відбув він для зискання пів міліона від видавців і за прелекції. Чи думаєте, що не дала би ему пів міліона фірма Lea and Perrins, колиби по 18 місяцях умив ся єї милом і освідчив перед народом, що то мило очистило від разу живу стайню Авгіаса. Як гадаєте чи Geraudel, котрий видав три міліони на реклами, не жертвував би Нансену пів міліона за таке свідцтво: «Сли не перестудив ся я під північним бігуном, то завдячую се паньським північкам». Нансен є героєм. Через півтора року їв тільки медвеже мясо і не покусив собі жолудка. Чи доказав би сего був Тезей, Язон або навіть Гарібальді. Виправа Нансена до північного бігуна дала можливість людскости подивляти желізний організм Нансена, панове. Чи того не досить.» В сей спосіб старає ся Нордав осмішити виправу Нансена. На такий памфлет може здобути ся лиш жидівська тандита.

ПОСМЕРТНІ І ВІСТІ.

Лев Ясеницький, вислужений настоятель затварницького деканата, священник-ювілат і парох в Старій соли перемискої єпархії, муж високих честнот і загально поважаний, упокоїв ся дня 10 с. м. в 81 році житя, а 55 священства. В. є. п.

Володимир Стефанович, слухач І. року прав в університеті львівським, член «Академічної Громади», упокоїв ся в понеділок у свого вітця в Дмитрію, дек ширецького. Похорон відбув ся 14 с. м. В. є. п.

Книгарня

„Наукового Товариства імени Шевченка“

у Львові, ул. Академічна ч. 8.

продає слідує книжки:

Др. Кмітківч. Вільгельм Тель Шілера	—30 зр.
Вол. Барвінський. Цісар Іосиф II, відчит	—10 „
А. К. Толстой. »Дитячий і хлоп'ячий вік«	1:40 „
З чужих зілляників, збірник оповідань	1:40 „
Василь Барвінок. Безталанне сватане, оповідань	—80 „
І. Баштовий. Українство на літературних позовах з Московщиною	—50 „
Стефан Качала. Похід Собєского під Відень 1683	—20 „
Історія коротка Русі	1:00 „
Микола Костомаров. Руска історія в життєписах	—30 „
І і III томи по	2:20 „
Історичні монографії т. I.	— „
Богдан Хмельницький, т. I.	— „
II, III, IV	6:40 „
Гетьм. Ів. Виговського і Юр.	— „
Хмельницького	1:60 „
Гетьмановане Брюховецького	1:25 „
Гетьмановане Дам'яна Мно-	— „
гогрінського	1:25 „
Гетьмановане Самійловича	1:25 „
Гетьмановане Мазепи	1:50 „
В. Антонович і Д. Іловайський. Історія великого	— „
Князівства литовського	1:60 „
Д. Іловайський. Княжий період до Данила Галиц-	— „
кого ч. 2.	1:80 „
Смирнов, Дашкевич, Шараневич. Монографії до	— „
істор. Гал. Русі	1:50 „
Василь Лукіч. Угорська Русь	—15 „
Ватра, альманах стрийський	1:00 „
Др. Смоль-Стоцький. Minoritätsvotum	—50 „
Руска школа, випуск I і 2 по	—30 „
Хваницько. В народ, оповідань	—15 „
Мих. Пачовський. Про Билини і думи рускі	—10 „
Олександр Колесса. Шевченко і Міцкевич	1:00 „
Левенко. Пани і люди, повість	—80 „
Салдатський розрив	—10 „
Іван Суріж. Твори з московського	—10 „
Геринг-Герасимович. Що то є господарність	—20 „
Шевченко з бандурою над Дніпром	—25 „
Осип Маковей. Поезії ч. I.	—20 „
Офєрма	—10 „
Весняні бурі	—10 „
Михайло Старицький. В темряві драма	—20 „
Облога Буші	—20 „
Нарід в неволі	—10 „
Юлій Верне. Подорож довкола землі	—60 „
Молитвенник народний (фонетичний)	—20 „
Осип Барвінський, Павло Полуботок, трагедія	—20 „
Марко Кропивницький. Титарівна драма	—20 „
Школицько. Між народ, повість	—20 „
Кирило Студинський. Лірики студія	—20 „
Пересторога	1:00 „
Панас Мирний. Лімерівна, драма	—20 „
Митро Омелькович. Писання українські	—10 „
Василь Кулик. Писання	—10 „
Василь Щурат. Чернеча республіка на Афоні	—10 „
Замітки до Черниці Шевченка	—10 „
Пісня про Роланда	—50 „
Брет Гарт. Крісеї, повість	—60 „
Батьки і діти	1:20 „
Тургенев Ів. Дворянське гніздище, повість	—65 „
Дим, повість	—50 „
Вас. Різенко. Іфігенія в Тавриді, драма	—90 „
Мих. Коцюбинський. »Хо« оповідань	—10 „
За дия хозієства	—10 „
Цервантес-Мірон. Пригоди Дон Кіхота	—40 „
Вол. Шухевич. Записки школяра	—20 „
Від Бєсєида до Андів	—10 „
Дніпрова Чайка. Казка про сонце, Писанка по	—5 „
Учитель з року 90, 91, 93, 94, 95 по	2:00 „
Дзвінок з рочи: 92, 93, 94, 95 по	4:00 „
Байки Глібова	—5 „
Вас. Ільницький. Читанки 1, 2, 3, 4, по	—10 „
Лев Толстой. Микола Палкин	—10 „
Герстекер. Розбишаки на ріці Місєіні	—80 „
Еліза Оржешкова. »Хам«, повість	1:00 „
Нізіни	—75 „
Октав Фейлет. Дневник одной пані	—60 „
З великого світа	—80 „
Стефан Руданський. Твори т. I.	—40 „
М. Грушевський. М. Виїмки з жерел до історії	— „
України Русі	1:00 „
Жерела до історії України Ру-	— „
си т. I.	2:00 „
Волод. Шашкевич. Зілляник, поезії	—10 „
Іос. Левицький. Пробі поетичні ч. 1.	—20 „

Учитель

орган руского товариства педагогічн. двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на шів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

„Ballaabanówka“

стара правдива житівка, без цукру і анижу, в гієнічних наслідках заступає зовсім французский коньяк, поручає

КАРОЛЬ БАЛАБАН

Львів, уліця Галицка ч. 23.

Почтою дві фляшки ваги 5. клг.

Оречєиє:

На підставі доходжень і дослідів хемічних посвѣдчаю отсим, що горівка »Ballaabanówka« єсть вистоялою і очищеною житівкою, вільною від фѣзлю і тим подібних примішок. — Тому орїкаю, що она єсть чистим, здоровим і гігієнічним наптком спиритусовим, котрий ділає на устрій людський так само, як правдивий коньяк.

Львів, дня 10 марта 1891 р.

Др. Бр. Радзішевський в. р.

проф. хемії на університеті львівскім. 5-?

Адміністрация

„РУСЛАНА“

глядає анонсера.

Зголошувати ся в Адміністрації (ул. Коперника ч. 9, II. поверх) між го-диною 12-ою а 1-ою в полудне.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих у Львові, Ринок ч. 25.,

(I. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвіжіїх журналів.

23-?

„ДНѢСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвѣти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припорученє Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливою найнижшою оплатою.

Школи ліквідувє ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заключені з першим Товариствами контрасекураційними подають „Днѣстрови“ можність обезпечувати і виплачувати і найвисші суми.

Поліси »Днѣстра« приймає Банк краввій при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечати ся через „Днѣстеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові, котре дає як найкористнійші услівя і видає поліси і квїти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опрочентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє аґєнції в місцевостях де »Днѣстеръ« не є заступлений, приймають ся.

(14-?)

АГЕНЦИЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель)

35-?

приймає передплату на всі часописи у всяких язиках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

Галицкий Банк кредитовый

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним вѣповіджеиєм і

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним вѣповіджеиєм,

а всі инші находячі ся в обігу 4½% Асигнати касові з 90-дневним вѣповіджеиєм будуть опрочентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-дневним речинцем вѣповіджеиє.

Львів, дня 31 сїчня 1890.

Дирекция.

Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Цїна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Дїстати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.